

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Prof. dr hab. Ryszard Jajte

Profesor Ryszard Jajte, wybitny uczony, twórca łódzkiej szkoły teorii prawdopodobieństwa, urodził się w 1933 roku w Poznaniu. Nie będąc łodzianinem z urodzenia całe swoje życie związał z Łodzią. Po uzyskaniu matury w Liceum im. M. Kopernika w Łodzi i po 2 latach studiów w Wyższej Szkole Muzycznej w Łodzi ukończył studia matematyczne w Uniwersytecie Łódzkim (1959). Rozwijając następnie w UŁ intensywną działalność naukową, nauczycielską i organizacyjną przeszedł przez wszystkie stopnie akademickiej kariery uzyskując najwyższy wówczas tytuł profesora zwyczajnego w 1982 r. Od roku 1968 był kierownikiem Zakładu Rachunku Prawdopodobieństwa w Katedrze Analizy Matematycznej na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii. Zakład ten został przekształcony w Katedrę Teorii Prawdopodobieństwa i Statystyki na Wydziale Matematyki i Informatyki UŁ. Był też wiele kadencji dyrektorem Instytutu Matematyki UŁ (lata 1973-81).

W 1965 roku, po powrocie z rocznego stażu w Katedrze Teorii Prawdopodobieństwa Uniwersytetu im. Łomonosowa w Moskwie, kierowanej przez jednego z największych matematyków dwudziestego stulecia A.N. Kołmogorowa Ryszard Jajte rozpoczął prowadzenie seminarium z teorii prawdopodobieństwa i teorii ergodycznej skupiając wokół siebie grono młodych zdolnych pracowników naukowych i studentów. Seminarium to w ciągu ponad 30 lat istnienia pod kierownictwem prof. Jajtego zaowocowało szeregiem znakomitych prac naukowych z różnych dziedzin teorii prawdopodobieństwa, w szczególności klasycznej i niekomutatywnej. Na seminariach tych Prof. Jajte wykształcił pokaźne grono swoich uczniów, był promotorem w 12 przewodach doktorskich, 4 Jego uczniów uzyskało stopnie doktora habilitowanego, w tym dwóch tytuł profesora. Ta działalność zdecydowała o powstaniu znanej w świecie

Uniwersytet
ŁÓDZKI

łódzkiej szkoły prawdopodobieństwa, będącej jednym z wiodących ośrodków w kraju.

Prof. Ryszard Jajte jest autorem lub współautorem ponad 100 oryginalnych prac naukowych z teorii prawdopodobieństwa i analizy funkcjonalnej, często o podstawowym znaczeniu. Jest też autorem 2 monografii z niekomutatywnej teorii prawdopodobieństwa opublikowanych w prestiżowej serii *Lecture Notes in Mathematics* w znanym wydawnictwie Springer Verlag. Należy podkreślić, że w tych monografiach ponad połowa omówionych rezultatów została osiągnięta przez prof. Ryszarda Jajte i Jego współpracowników.

Prof. Jajte jest również członkiem Komitetu redakcyjnego *Probability and Mathematical Statistics*, uznanego specjalistycznego czasopisma o zasięgu międzynarodowym. Prof. Jajte był wieloletnim członkiem Komitetu Nauk Matematycznych PAN. Prowadził przez szereg lat równolegle seminarium w Instytucie Matematycznym PAN również z teorii prawdopodobieństwa.

Prof. Jajte był wielokrotnie zapraszany jako visiting professor do uniwersytetów amerykańskich (Wayne State University, University of Tennessee, Knoxville oraz University of North Carolina, Chapel Hill) (łącznie 3 lata)) oraz niemieckich (Uniwersytety w Tübingen, Dortmundzie, Getyndze, Heidelbergu, Münster i Regensburgu). Odwiedził również szereg innych uniwersytetów europejskich i amerykańskich.

Prof. Jajte jest członkiem Polskiego Towarzystwa Matematycznego od roku 1959, Łódzkiego Towarzystwa Naukowego od 1973 oraz Amerykańskiego Towarzystwa Matematycznego od 1978 r.

Prof. Jajte był wielokrotnie wyróżniony nagrodami naukowymi Ministra (3-krotnie) i Rektora UŁ. Jest Kawalerem Orderu Odrodzenia Polski, został odznaczony Honorową Odznaką m. Łodzi (1982), medalem UŁ w Służbie Społeczeństwa i Nauce, Medalem Jubileuszowym 50-lecia UŁ, medalem Komisji Edukacji Narodowej. Uzyskał też Nagrodę Miasta Łodzi (2005 r.). Decyzją Senatu Uniwersytetu Łódzkiego w 2010 roku został uroczyście odnowiony doktorat Profesora Jajte.

Prof. Jajte jest również współautorem popularnej książki „Z matematyką za pan brat”.

Obecnie prof. zw. dr hab. Ryszard Jajte pozostaje na emeryturze nie przerywając głębokich badań naukowych.